

Co-funded by
the European Union

Erasmus+
Ανοίγει δρόμους, αλλάζει ζωές.

ΠΕ.ΔΙ.ΕΚ. ΗΠΕΙΡΟΥ

**ERASMUS+ :
2020-1EL01-KA101-077952**

CONSORTIUM- ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ

**«ΜΕΤΑΒΑΙΝΟΝΤΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ
ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ
ΣΕ ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΥΣ
ΓΙΑ ΕΝΑ ΣΧΟΛΕΙΟ ΧΩΡΙΣ
ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥΣ"»**

Ι Δ Ρ Υ Μ Α
Κ Ρ Α Τ Ι Κ Ω Ν
Υ Π Ο Τ Ρ Ο Φ Ι Ω Ν
IKY

2^η Θεματική

**«Ενσωμάτωση μεταναστών και
προσφύγων μαθητών στο
ευρωπαϊκό δημοτικό σχολείο»**

- Επιστημονικά υπεύθυνη:
Δρ. Κλεοπάτρα Ν. Βασιλείου
- Υπεύθυνη διαχείρισης του έργου:
Εύχαρις Γουβέλη

Γραφείο Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων
ΠΕ.ΔΙ.ΕΚ. Ηπείρου

«The material of the project reflects only the author's views. The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission or the Hellenic National Agency cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein».

ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ

10^ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ: ΙΩΑΝΝΗΣ ΦΛΩΡΟΣ

21^ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ : ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΜΠΟΥΛΙΑ

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΑΛΠΑΚΙΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ: ΧΑΡΙΣ ΜΕΓΑ

1^ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΦΙΛΙΠΠΙΑΔΑΣ: ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΜΠΑΡΚΑ

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΧΑΛΚΙΑΔΩΝ ΑΡΤΑΣ: ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΚΟΥΤΣΟΥΚΗ

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΙΡΚΙΖΑΤΩΝ ΑΡΤΑΣ: ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗ

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΓΙΟΥ ΣΠΥΡΙΔΩΝΑ ΑΡΤΑΣ: ΑΝΤΖΕΛΑ ΧΙΛΑΪ

3^ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ: ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΣΤΑΥΡΟΥ

Ενσωμάτωση των μεταναστών και των προσφύγων στα ευρωπαϊκά δημοτικά σχολεία

“Adjusting migrant and refugee children to European primary schools”

Foligno- Italy-Μάρτιος 2022

Συμπερίληψη

Τι εννοούμε λέγοντας συμπερίληψη;

«Συμπερίληψη» δηλώνει την ενέργεια και το αποτέλεσμα του «συμπεριλαμβάνω»

δηλαδή «περιλαμβάνω κάτι μαζί με άλλο»

Δεν αποκλείουμε κανέναν, δεν κάνουμε καμιά διάκριση με βάση

- τη φυλή
- το φύλο
- την εθνικότητα
- την ηλικία
- την αρτιμέλεια
- τις ιδιομορφίες
- την οικονομική κατάσταση
- τις διαφορετικές θρησκευτικές ή πολιτικές πεποιθήσεις

Ένταξη VS Συμπερίληψη

- ❖ Η ένταξη εστίαζε στην αποδοχή των παιδιών της ειδικής εκπαίδευσης στην κοινή τάξη
- ❖ Η συμπερίληψη γίνεται ζητούμενο, λόγω της αλλαγής των συνθηκών της μαθησιακής διαδικασίας
- *Μαθητές με μεταναστευτικό προφίλ*
- *Θύματα εκφοβισμού*
- *Θύματα ενδοοικογενειακής βίας*
- *Με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες*
- *Θύματα σεξουαλικής κακοποίησης*
- *Ταλαντούχοι και προικισμένοι μαθητές*
- *Συναισθηματικά εγγράμματοι*

Συμπερίληψη

Είναι Υποχρέωση της κοινωνίας

Όστε

• Οι μαθητές με διαφορετικό υπόβαθρο και διαφορετικές ικανότητες να μπορούν να αλληλεπιδρούν σε κοινό περιβάλλον μάθησης, να εξελίσσονται και να αισθάνονται συναισθηματικά ασφαλείς

Να δοθεί χρόνος να μιλήσουν

- για τις ανάγκες τους
- τα θέλω τους
- να γνωρίσουν τον εαυτό τους
- και τους άλλους

Συμπερίληψη

Στηρίζεται σε δημοκρατικές αξίες

- Σεβασμός
- Ισότητα
- Συνεργασία
- Αποδοχή
- Δικαιοσύνη
- Πρεσβεύει την σύμπραξη διαφορετικών μαθητών
- Μετατρέπει το σχολείο σε κοινωνία αλληλεγγύης και κοινής πρακτικής

Πολυπολιτισμικά σχολεία ή διαπολιτισμικά σχολεία

Η πολυπολιτισμικότητα είναι πραγματικότητα,

Η διαπολιτισμικότητα είναι το ζητούμενο

Η **Παγκόσμια Εκπαίδευση**
στοχεύει

- Στην άρση του στιγματισμού και των διακρίσεων
- Την ισότητα μεταξύ των μαθητών
- Την έμφαση στις ανάγκες του κάθε μαθητή

Όστε

να δώσει τη δυνατότητα στους μαθητές
να έχουν **ενεργό ρόλο**
στην οικοδόμηση πιο ειρηνικών,
ανεκτικών
και ασφαλών κοινωνιών

Διαπολιτισμικά σχολεία

Ζούμε και δημιουργούμε μαζί

Το συμπεριληπτικό σχολείο **πρέπει** να είναι ανοικτό

- Να λαμβάνει υπόψη όλες τις παραμέτρους
- Να αναγνωρίζει την διαφορετικότητα όλων των ανθρώπων (εκπαιδευτικών, μαθητών, γονέων)
- Να εδραιώσει την κανονικότητα και το φυσιολογικό
- Να ενσωματώσει το πλήθος των τρόπων ζωής, των εθίμων και των παραδόσεων

Λαμβάνουμε υπόψη

Η πολυπλοκότητα των
στρωμάτων
διαφορετικότητας,
τα οποία υπάρχουν στον
καθένα μας (ή πτυχές
της κοινωνικής
ταυτότητας)

αφορά:

- ❖ Προσωπικότητα
- ❖ Εσωτερικές Διαστάσεις
- ❖ Εξωτερικές Διαστάσεις
- ❖ Διαστάσεις οργάνωσης

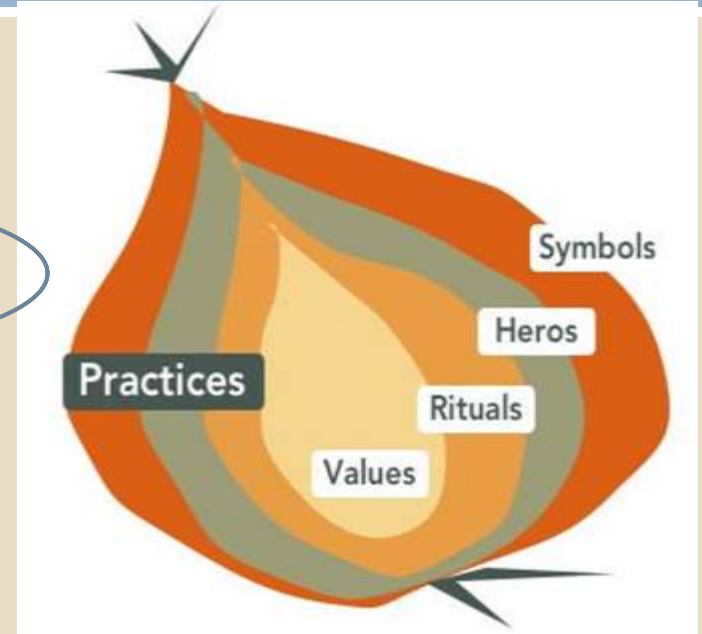
Διαπολυπολιτισμικότητα

Συνύπαρξη ατόμων με διαφορετικά εθνικά και πολιτισμικά στοιχεία

Το κάθε άτομο είναι φορέας αξιών και πρακτικών
οι **αξίες** βρίσκονται στον πυρήνα
ενώ οι **πρακτικές** σχετίζονται με τα

Σύμβολα
Ήρωες
Τελετουργίες

Πρακτικές

The culture onion

Τα παιδιά **δε μπορούν** να αποδεχτούν τη διαφορετικότητα **αν δεν εκτεθούν** σε απόψεις που είναι διαφορετικές από αυτές που φέρνουν από το σπίτι, την εκκλησία ή άλλες ομάδες

Geert Hofstede

Συμπερίληψη και Προσχολική Εκπαίδευση

Το προσχολικό περιβάλλον είναι ιδανικό

γιατί υπάρχουν

- ✓ μειωμένα πολιτιστικά όρια
- ✓ μειωμένος φυσικός περιορισμός για την αντίληψη των ήχων και τις φωνητικές παραγωγές
- ✓ χωρίς φίλτρα γραφής και ανάγνωσης, κοινά καθολικά ως μαθησιακά αντικείμενα

Είναι ο Πυρήνας μιας Παγκόσμιας Πολιτικής Αγωγής σε όλη την πολυγλωσσία και την πολυπολιτισμικότητα

Βασικές αρχές συμπερίληψης

- ✓ Ο κύκλος ως ρύθμιση
(Ο κύκλος ανοίγει και κλείνει)
- ✓ Ο ρυθμός ως συμπλήρωμα
- ✓ Τα χέρια ως εργαλείο και «σύνολο»
- ✓ «Το καταφύγιο» ως καθολικό “Build your shelter”
(χτίσε το δικό σου καταφύγιο)
- ✓ Η χειροτεχνία ως παραγωγή (και όχι προϊόν)
- ✓ Τα χέρια είναι παγκόσμιος τρόπος έκφρασης

Χαρακτηριστικά συμπεριληπτικού σχολείου

- ✓ Συνεργατική και συλλογική εργασία
- ✓ Εμπλοκή της οικογένειας
- ✓ Ανεπτυγμένο αίσθημα υπευθυνότητας των εκπαιδευτικών
- ✓ Ατομικά εκπαιδευτικά προγράμματα
- ✓ Διαδικασίες για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας
- ✓ Διασφάλιση του θεμελιώδους δικαιώματος κάθε παιδιού για φοίτηση σε ένα Σχολείο για Όλους
- ✓ Ενθάρρυνση της κατανόησης του εαυτού και των άλλων

Χαρακτηριστικά συμπεριληπτικού σχολείου

- ✓ Θετική ενίσχυση της γλωσσικής και πολιτισμικής πολυμορφίας
- ✓ Καλλιέργεια διαλόγου
- ✓ Φραγμός στην παραγωγή των στερεοτύπων και των προκαταλήψεων
- ✓ Εδραίωση μιας κοινωνίας που διέπεται από τις βασικές αρχές
  - της δημοκρατίας,
  - της αλληλεγγύης,
  - της ισότητας και
  - του αλληλοσεβασμού

Σχέδιο δράσης συμπερίληψης

- ✓ Κοινές συμμετοχικές αξίες για εκπαιδευτικούς, γονείς, μαθητές
- ✓ Η τοπική κοινωνία ως βοηθός του σχολείου
- ✓ Διαμόρφωση κοινών στόχων
- ✓ Κοινό όραμα του προσωπικού
- ✓ Χρονική διάρκεια του σχεδίου
- ✓ Ευελιξία και επαναπροσδιορισμός σχεδίου

Οι μαθητές να είναι ικανοί .....To be able to.....

Στοχεύοντας σε μια διαπολιτισμική ικανότητα

To be able to.....

GEAR :Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο ,παρέχει μια κοινή βάση για την εκπόνηση γλωσσικών προγραμμάτων σπουδών, κατευθυντήριων γραμμών προγραμμάτων σπουδών, εξετάσεων, σχολικών βιβλίων κ.λπ. σε όλη την Ευρώπη

GEAR:Global Education and Active Response for the Protection of Human Rights, Inclusion and Democratic Values in Intercultural Societies

Παγκόσμια εκπαίδευση και ενεργή αντίδραση

- για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων
- της συμπερίληψης και
- των δημοκρατικών αξιών στις διαπολιτισμικές κοινωνίες

<https://www.youtube.com/watch?v=jiyuJfU1UeY>

GEAR -Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο

Ποιες ικανότητες
πρέπει να
κατανοηθούν σε ένα
αναλυτικό
πρόγραμμα
προσαρμοσμένο στη
συμπεριληπτική και
διαπολιτισμική
διδασκαλία

Syllabus -Αναλυτικό πρόγραμμα κομμάτια, μέρη που τα βάζεις μαζί σε σειρά για να πετύχεις έναν συγκεκριμένο στόχο
Το **curriculum** είναι πιο γενικό πρόγραμμα σπουδών

<https://rm.coe.int/16802fc1bf>

Common Reference Levels: global scale

ΑΥΤΑΡΚΗΣ ΧΡΗΣΤΗΣ	C2	Μπορεί να κατανοεί, δίχως προσπάθεια, σχεδόν ό,τι διαβάζει ή ακούει. Μπορεί να αναμεταδίδει γεγονότα και επιχειρήματα διάφορων γραπτών και προφορικών πηγών, συνοψίζοντάς τα με τρόπο συγκροτημένο. Μπορεί να εκφράζεται αυθόρμητα, άνετα και με ακρίβεια και να χειρίζεται τις λεπτές νοηματικές αποχρώσεις, όταν αναφέρεται σε πολύπλοκα θέματα.
	C1	Μπορεί να κατανοεί μια μεγάλη ποικιλία μακροσκελών και απαιτητικών κειμένων, καθώς και των έμμεσων νοημάτων τους. Μπορεί να εκφράζεται αυθόρμητα και άνετα, δίχως να δίνει την εντύπωση ότι ψάχνει να βρει τις λέξεις. Μπορεί να χρησιμοποιεί τη γλώσσα με τρόπο αποτελεσματικό και ευέλικτο στην κοινωνική, επαγγελματική ή ακαδημαϊκή του ζωή. Μπορεί να εκφράζεται για πολύπλοκα θέματα με τρόπο άνετο και λόγο ορθά δομημένο, πράγμα που φανερώνει ότι ο χρήστης έχει τον έλεγχο των εργαλείων οργάνωσης, εκφοράς και συνοχής του λόγου του.
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΧΡΗΣΤΗΣ	B2	Μπορεί να κατανοεί το ουσιαστικό περιεχόμενο συγκεκριμένων ή αφηρημένων θεμάτων ενός πολύπλοκου κειμένου, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών όρων που σχετίζονται με την ειδικότητά του. Μπορεί να επικοινωνεί με αυθόρμητισμό και άνεση, σε βαθμό που να συζητά με ομιλητή της γλώσσας-στόχου χωρίς προσκόμματα. Μπορεί να εκφράζεται με σαφήνεια και λεπτομέρειες για μια μεγάλη ποικιλία θεμάτων, να εκφέρει άποψη για θέματα επικαιρότητας και να παρουσιάζει τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα διάφορων δυνατοτήτων.
	B1	Μπορεί να κατανοεί τα σημαντικά σημεία θεμάτων οικείων σχετικά με την εργασία, το σχολείο, την αναψυχή, κτλ., όταν ο ομιλητής χρησιμοποιεί με σαφήνεια την καθιερωμένη γλώσσα. Μπορεί να τα καταφέρει στις περισσότερες καταστάσεις που θα συναντήσει σε ένα ταξίδι σε περιοχή όπου ομιλείται η γλώσσα-στόχος. Μπορεί να εκφέρει ένα λόγο απλό και συγκροτημένο σε θέματα οικεία και σε θέματα του ενδιαφέροντός του. Μπορεί να διηγηθεί ένα γεγονός, μια εμπειρία ή ένα όνειρο, να περιγράψει μια προσδοκία ή ένα στόχο και να παραθέσει με συντομία τους λόγους ή τις διευκρινίσεις ενός σχεδίου ή μιας ιδέας.
ΑΡΧΑΡΙΟΣ ΧΡΗΣΤΗΣ	A2	Μπορεί να κατανοεί μεμονωμένες λέξεις και φράσεις που χρησιμοποιούνται συχνά για καθημερινά και οικεία θέματα (π.χ., απλές ατομικές και οικογενειακές πληροφορίες, αγορές, στενό περιβάλλον, εργασία). Μπορεί να επικοινωνεί κατά τη διεκπεραίωση απλών και συνηθισμένων εργασιών που απαιτούν μόνο μια απλή ανταλλαγή πληροφοριών σε θέματα οικεία και καθημερινά. Μπορεί να περιγράψει με απλά λόγια την κατάρτισή του και το στενό του περιβάλλον και να αναφέρεται σε θέματα που αφορούν στις άμεσες ανάγκες του.
	A1	Μπορεί να κατανοεί και να χρησιμοποιεί οικείες και καθημερινές εκφράσεις και να διατυπώνει με απλό τρόπο συγκεκριμένες ανάγκες του. Μπορεί να αυτοσυστήνεται ή να συστήνει άλλο πρόσωπο, να θέτει προσωπικές ερωτήσεις σε κάποιον (π.χ., για τον τόπο κατοικίας του, τις σχέσεις του, πράγματα που του ανήκουν) και να απαντά σε ανάλογες ερωτήσεις. Μπορεί να επικοινωνεί με απλά λόγια, αν ο συνομιλητής του μιλά αργά και καθαρά και δείχνει συνεργάσιμος.

Η γλωσσική και πολιτιστική πολυμορφία

- προωθεί την πολυγλωσσική και διαπολιτισμική εκπαίδευση
- ενισχύει το δικαίωμα σε ποιοτική εκπαίδευση για όλους
- ενισχύει τον διαπολιτισμικό διάλογο
- την κοινωνική ένταξη και τη δημοκρατία

Διαμορφώνει **ικανά άτομα**

Η παγκόσμια επάρκεια είναι πολυδιάστατη

Κατανοεί τη γνώση, τις αξίες, τις δεξιότητες και τις στάσεις

Τα άτομα θα είναι σε θέση

- να εξετάσουν τοπικά, παγκόσμια και διαπολιτισμικά ζητήματα
- να κατανοήσουν και να εκτιμήσουν διαφορετικές προοπτικές και κοσμοθεωρίες
- να αλληλεπιδράσουν με επιτυχία και με σεβασμό με άλλους
- να αναλάβουν υπεύθυνη δράση για τη βιωσιμότητα και τη συλλογική ευημερία

<https://www.oecd.org/pisa/innovation/global-competence/>

<https://www.oecd.org/pisa/innovation/creative-thinking/>

Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις γλώσσες Συμβούλιο της Ευρώπης

Figure 1. The dimensions of global competence

Το γλωσσικό επίπεδο του χρήστη καθορίζει τη σφαιρική του ικανότητα (Global competence) που έχει να κάνει με

- αξίες
- στάσεις
- δεξιότητες
- γνώσεις
- συμπεριφορές

σε διαπολιτισμικές καταστάσεις

Global competence

ΑΞΙΕΣ	ΣΤΑΣΕΙΣ	ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ	ΓΝΩΣΗ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Εκτίμηση/ σεβασμός για την πολιτιστική ποικιλομορφία και διαφορετικότητα ✓ Εκτίμηση/ σεβασμός προς τα υπόλοιπα ανθρώπινα όντα ✓ Εκτίμηση/ σεβασμός για την πολιτιστική ετερότητα	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ενσυναίσθηση και αποκέντρωση ✓ Ανοχή στην ασάφεια ✓ Ευελιξία και προσαρμοστικότητα ✓ Αυτοσυνείδηση και αυτογνωσία ✓ Ανοχή ✓ Επικοινωνιακή επίγνωση ✓ Κριτική σκέψη ✓ Διαπολιτισμική συμπεριφορά ✓ Κριτική πολιτισμική συνείδηση	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Πολυπρισματικότητα ✓ Δεξιότητες ακρόασης και παρατήρησης ✓ Γλωσσικές και επικοινωνιακές δεξιότητες	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Γνώση και κατανόηση των πολιτισμών γενικά ✓ Γνώση και κατανόηση άλλων πολιτισμών

Σχέδιο μαθήματος

- Χωρισμός σε ομάδες
- Καθορισμός των χαρακτηριστικών της ομάδας των μαθητών (ηλικία, αριθμός, εθνικότητα, γλώσσα, κατεκτημένη γνώση, κοινωνικό υπόβαθρο, θρησκεία κτλ)
- Θέσπιση βασικού στόχου (ανάλογα με το δικό μας αναλυτικό πρόγραμμα)
- Καθορισμός υποστόχων
- Σχεδιασμός των δραστηριοτήτων

Σχέδιο μαθήματος

- Βιωματική μάθηση
- Συνεργατική μάθηση
- Μάθηση με βάση το πρόβλημα
- Διερευνητική μάθηση
- Μάθηση με βάση τον διάλογο
- Μάθηση με βάση τον ορισμό και την κατανόηση της ομάδας στόχο

Φραγμοί

- ✓ Πολιτισμικό σοκ
- ✓ Σύγκρουση πολιτισμού
- ✓ Στερεότυπα
- ✓ Προκαταλήψεις
- ✓ Ανικανοποίητες ανάγκες
- ✓ Προσδοκίες
- ✓ Περιορισμένοι πόροι

Χωρίς συμπεριληπτική εκπαίδευση

Αυξάνεται

- Το φαινόμενο του σχολικού εκφοβισμού
- Η πρόωρη εγκατάλειψη
- Η Παθητική στάση-αδιαφορία
- Η ωμή βία
- Η αδιαφορία για ότι συμβαίνει γύρω μας

Digital tools for Multicultural education

Cral

Στόχος είναι η ενίσχυση της κριτικής σκέψης και του γραμματισμού στα οπτικοακουστικά μέσα των νέων ηλικίας 14-19 ετών, των γονέων και των εκπαιδευτικών

Digital tools for Multicultural education

Advanced Media Literacy Education to counter
online hate-speech

Amelie

Βοηθά τους εκπαιδευτικούς να εκπαιδεύσουν τους μαθητές στο πώς να αντιμετωπίσουν τη διαδικτυακή ρητορική μίσους

The Platform

<https://platform.amelioproject.eu/>

Where to find us

<https://www.amelioproject.eu/>

<https://www.facebook.com/AMeLiE.EU>

<https://www.instagram.com/amelioprojecteu/>

Digital tools for Multicultural education

- ✓ Σχετίζεται με την εικονική πραγματικότητα
- ✓ Η χρήση του βοηθάει τους μαθητές στη διατήρηση και διάδοση της πολιτιστικής κληρονομιάς
- ✓ Ενδείκνυται για μαθητές με ειδικές ανάγκες, για εσωστρεφείς κ.τ.λ.
- ✓ Είναι πιο εύκολο μέσω άβαταρ να συμμετέχουν και να επικοινωνούν
- ✓ Κύρια αποστολή: η συμπερίληψη των ανθρώπων

Ιταλικό εκπαιδευτικό σύστημα (traditional school system)

Τα σχολεία λειτουργούν ως «σχολεία ένταξης» από το 2010

- Δεν υπάρχουν ΖΕΠ
- Δεν υπάρχουν ειδικά σχολεία

Ιταλικό εκπαιδευτικό σύστημα

- Η τάξη εργάζεται σε ομάδες
- Ένας δυνατός μαθητής σε κάθε ομάδα βοηθάει τους υπόλοιπους
- Όλοι γίνονται χρήσιμοι με κάποιον τρόπο
- Το σχήμα και η διάταξη των θρανίων → ευνοούν τις ομαδικές εργασίες

Διαθέσιμοι πόροι

Εξοπλισμός

Adjusting migrant and refugee children to European primary schools

Co-funded by the European Union

«The material of the project reflects only the author's views. The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission or the Hellenic National Agency cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein».

Erasmus+

Ανοίγει δρόμους, αλλάζει ζωές.